

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/245/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114216756
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1114216756.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a JUDr. Ľuboša Sádovského v právnej veci žalobcu: G.. P. C., A.. XX.XX.XXXX, W. S. XX, D., O.Y. F. F., zast. advokátom JUDr. Mariánom Ďurinom, Sibírska 4, Bratislava, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 - 10, Bratislava, IČO: 30 807 484, o zaplatenie 2.054,80 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. marca 2016, č.k. 15C 105/2014-49, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 2.054,80 eur, odôvodňujúc svoju žalobu tým, že na základe jeho žiadosti zo dňa 20.03.2013 mu bol spätne od 20.03.2010 priznaný starobný dôchodok, ktorý mu bol vyplatený vo výške 4.412,75 eur a nie vo výške 6.467,55 eur, keď žalovaný mu sumu 2.054,80 eur nevyplatil z dôvodu zúčtovania starobného dôchodku s dávkou v nezamestnanosti za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, keď svoj postup považoval za súladný so zákonom. Potvrdil, že žalobca požiadal dňa 20.03.2013 o priznanie a vyplácanie starobného dôchodku spätne od 07.07.2009, a že mu starobný dôchodok priznal od 20.03.2010. Poukázal na to, že žalobca v žiadosti uviedol, že je od 01.07.2012 evidovaný nezamestnaný. S poukazom na ust. § 105 ods. 2 a § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. považoval za nepochybné, že súbežné poberanie dávky v nezamestnanosti a starobného dôchodku nie je v zmysle zákona možné. Žalobcovi bol starobný dôchodok priznaný podľa ust. § 112 ods.1 zák. č. 461/2003 Z.z. tri roky spätne od uplatnenia, t.j. od 20.03.2010, čím došlo k zmene skutočností rozhodných pre nárok na dávku v nezamestnanosti, preto podľa ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. zúčtoval dávku v nezamestnanosti so sumou starobného dôchodku vyplatenú za ten istý čas. Uviedol tiež, že z potvrdenia Sociálnej poisťovne Prešov zo dňa 18.09.2013 vyplýva, že žalobcovi bola v období od 01.07.2012 do 31.12.2012 vyplatená dávka v nezamestnanosti v sume 2.054,80 eur, a že zistil, že zúčtovanie dávky v nezamestnanosti s doplatkom na starobnom dôchodku nebolo vykonané v súlade s ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z.. Po správnom vyčíslení sumy starobného dôchodku vyplatenej od 01.07.2012 do 31.12.2012 vo výške 905,40 eur ustálil, že dávka v nezamestnanosti môže byť zúčtovaná len do výšky 905,40 eur. Preto žalobcovi listom zo dňa 03.09.2014 oznámil nápravu a dňa 08.09.2014 poslal na jeho účet sumu 1.149,40 eur (2.054,80 eur - 905,40 eur).

3. Súd prvej inštancie mal z rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie č. 540 707 2033 0 zo dňa 05.09.2013 preukázané, že žalobca požiadal dňa 20.03.2013 o priznanie starobného dôchodku od 07.07.2009, a že mu bol priznaný starobný dôchodok tri roky spätne od 20.03.2010. Z rozhodnutia

Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 09.07.2012 č. Y. zistil, že žalobca bol na základe jeho písomnej žiadosti zo dňa 02.07.2012 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 01.07.2012. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov Č.. F. zo dňa 05.04.2013 bol z evidencie uchádzačov o zamestnanie vyradený dňom 22.03.2013. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne Prešov č. 7349/2012-PO-DvN zo dňa 17.07.2012 mal preukázané, že žalobca požiadal dňa 13.07.2012 o dávku v nezamestnanosti, ktorá mu bola priznaná od 01.07.2012 na obdobie šiestich mesiacov.

4. Poukázal na to, že žalobca pred súdom vypovedal, že o starobný dôchodok požiadal až v roku 2013 z dôvodu, že žalovaný neuznával odchod do dôchodku (pri výsluhových dôchodkoch) vo veku XX H., ktorý dosiahol už v roku 2009. V čase od 01.07.2012 do 31.12.2012 bol evidovaný ako nezamestnaný a bola mu vyplácaná dávka v nezamestnanosti, ktorú mu žalovaný pri priznaní starobného dôchodku za zhodné obdobie záúčtoval vo výške 2.054,80 eur. Po zistení, že dávka v nezamestnanosti mala byť zúčtovaná len do výšky 905,40 eur, mu žalovaný dňa 08.09.2014 poslal na účet sumu 1.149,40 eur (2.054,80 eur - 905,40 eur). Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca zobral na pojednávaní dňa 15.03.2016 žalobu v časti o zaplatenie 1.149,40 eur späť a žiadal v tejto časti konanie zastaviť. Po vyhodnotení, že žalovaný nesúhlasil s čiastočným späťvzatím len formálne, keď žalobu žiadal zamietnuť, konanie v časti o zaplatenie 1.149,40 eur podľa ust. § 96 ods. 1 a 2 O.s.p. zastavil a konštatoval, že predmetom konania zostala suma 905,40 eur. Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný mal byť vo vzťahu k nemu aktívny a v čase, keď dosiahol vek XX H., mu mal ponúknuť starobný dôchodok, čo neurobil. Žalovaný nesúhlasil s poukazom na to, že nemá povinnosť oznamovať občanom, že im vznikol nárok na starobný dôchodok, keď tento nárok upravuje zákon a bolo vecou žalobcu oň požiadať. Žalobca požiadal o starobný dôchodok v roku 2013 a on mu ho priznal v zmysle zákona tri roky spätne od podania žiadosti. Keďže v období spätne priznaného starobného dôchodku došlo k súbehu dávok, nakoľko žalobcovi bola priznaná dávka v nezamestnanosti, túto podľa ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. zúčtoval, keďže súbežné poberanie dávok zákon nepripúšťa. V prípade špecifických výsluhových dôchodkov, čo je prípad žalobcu, došlo k vyplácaniu starobných dôchodkov až v roku 2013 na základe rozhodnutia NS SR.

5. Vec posúdil právne podľa ust. § 104 ods. 3, § 105 ods. 1 a 2 a § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. účinného v čase rozhodovania o dávke v nezamestnanosti a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Keďže žalobcovi bol starobný dôchodok priznaný od 20.03.2010 (§ 112 ods.1 zák. č. 461/2003 Z.z.), pričom poberateľom dávky v nezamestnanosti bol od 01.07.2012 do 31.12.2012, t.j. v čase priznaného starobného dôchodku, došlo k súbehu dvoch priznaných dávok, čo zákon nepripúšťa (§ 112 ods. 9 zák.č. 461/2003 Z.z.), a preto žalovaný postupoval správne, keď uvedené dávky zúčtoval.

6. Ustálil, že zistený skutkový stav nebol sporný a výška zúčtovania 905,40 eur taktiež nebola stranami rozporovaná. V súvislosti s argumentáciou žalobcu uviedol, že na ťarchu žalovaného nemožno dať skutočnosť, že žalobca nepodal žiadosť o priznanie starobného dôchodku už v čase vzniku nároku, t.j. od 07.07.2009. Zdôraznil, že konanie o priznanie starobného dôchodku sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodok a nárok na jeho výplatu. Žiadosť o priznanie dôchodku treba podať písomne v pobočke Sociálnej poisťovne, ktorá je najbližšie k trvalému bydlisku, najskôr v deň v dovŕšenia dôchodkového veku, pričom žiadateľ je povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce pre nárok na starobný dôchodok a jeho výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou. Nestotožnil sa preto s argumentom žalobcu, že sám žalovaný mal byť aktívny a v čase keď žalobca dosiahol Q. XX H., čo bolo v období keď bol evidovaný ako nezamestnaný, mal mu ponúknuť starobný dôchodok. Mal tiež za to, že pri priznaní dávky v nezamestnanosti rozhodnutím zo dňa 17.07.2012 nemal žalovaný zákonný titul postupovať podľa § 104 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z., nakoľko v tom čase žalobca o starobný dôchodok nepožiadaval (urobil tak až 20.03.2013). Vyhodnotil, že žalovaný v priznaní starobného dôchodku postupoval a rozhodol správne, v súlade so zákonom. Medzi stranami bolo sporné zúčtovanie dávky v nezamestnanosti vyplatenej žalobcovi so sumou priznaného starobného dôchodku spätne za ten istý čas od 01.07.2012 do 31.12.2012 (zhodné obdobie žalovaný záúčtoval vo výške 905,40 eur po oprave). Dospel k záveru, že žalovaný zúčtovanie vykonal v súlade s ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z., nakoľko súbežné poberanie dávky v nezamestnanosti a starobného dôchodku zákon neumožňuje. Zdôraznil, že žalobca výslovne žiadal priznať starobný dôchodok spätne od 07.07.2009. Starobný dôchodok mu bol priznaný od 20.03.2010, a keďže poberateľom dávky v nezamestnanosti bol od 01.07.2012 do 31.12.2012 t.j. v čase priznaného starobného dôchodku, došlo k súbehu dvoch priznaných dávok, ktoré žalovaný správne zúčtoval. Ak žalobca poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sžso 1/2009, uviedol, že toto nie je možné na prejednávajúcu vec aplikovať,

nakoľko predmetné rozhodnutie rieši vrátenie vyplatenej dávky v nezamestnanosti, keďže v tom čase zúčtovanie predčasného starobného dôchodku s dávkami v nezamestnanosti so zákona o sociálnom poistení nevyplývalo.

7. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p. a žalovanému, hoci bol v konaní úspešný, ich náhradu nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie a žiadal ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo zmeniť a rozhodnúť, že sociálna poisťovňa je povinná mu vrátiť dávku podpory v nezamestnanosti poskytnutú za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012, ktorú zúčtovala so starobným dôchodkom vo výške 905,40 eur. V úvode odvolania namietal, že sociálna poisťovňa nepostupuje podľa zákona, ale svojvoľne, keď nad rámec zákona vypracovala písomnú výzvu na vrátenie podpory v nezamestnanosti, hoci vrátenie tejto vyplatenej sociálnej dávky nemalo oporu v platnej legislatíve v SR, čo bolo v podobných prípadoch potvrdené aj rozsudkom NS SR sp. zn. 7Sžso 1/2009, rozsudkami krajských súdov aj protestom prokurátora. Poukázal na to, že nebolo sporné, že mu bol odo dňa 20.03.2010 spätne priznaný starobný dôchodok, o ktorý požiadal 20.03.2013, pričom tento mu bol vyplatený spätne, ale nie v plnej sume 6.467,55 eur, ale iba v sume 4.412,75 eur, keď sumu 2.054,80 eur mu sociálna poisťovňa z dôvodu zúčtovania s dávkou v nezamestnanosti svojvoľne nevyplatila. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sžso 1/2009, podľa ktorého poisťovňa nie je oprávnená ultimatívne vykonávať zúčtovanie starobného dôchodku s dávkami v nezamestnanosti, lebo takýto postup jej zo zákona o sociálnom poistení nevyplýva, čiže koná nad rámec zákona. Za všeobecne známe považoval, že sociálna poisťovňa svojimi sériovými rozhodnutiami nútila príslušníkov ozbrojených zborov po skončení služobného pomeru pracovať a odvádzať poisťné do sociálnej poisťovne až do veku XX H. napriek tomu, že spĺňali podmienky na odchod do starobného dôchodku v nižšom veku. Až po prehratých súdnych sporoch začala sociálna poisťovňa riešiť znížený dôchodkový vek týchto poistencov a zosúladiť svoju aplikačnú prax so zovšeobecneným právnym názorom NS SR. Ozrejmil, že podal túto žalobu vo veci vrátenia dávky v nezamestnanosti, keďže je presvedčený, že za nevyplatenú sumu 2.054,80 eur zodpovedá sociálna poisťovňa, keďže on nemal možnosť vedieť kedy a či vôbec sociálna poisťovňa rozhodne o jeho starobnom dôchodku. Objektívne preto nemohol včas oznámiť sociálnej poisťovni rozhodnutie o starobnom dôchodku s účinnosťou od 20.03.2010, lebo mu bolo doručené až 18.09.2013. Uviedol, že následne mu sociálna poisťovňa dňa 03.09.2014 vrátila sumu 1.149,40 eur, čím zostalo nedoriešených 905,40 eur. S poukazom na ust. § 236 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a s poukazom na rozhodnutie sociálnej poisťovne zo dňa 17.07.2012, ktorým mu priznala nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % denného vymeriavacieho základu 22,333 eur od 01.07.2012 na obdobie 6 mesiacov pri splnení ustanovených zákonných podmienok, žiadal zaoberať sa otázkou, či on v období od 01.07.2012 do 31.12.2012, kedy mu bola dávka v nezamestnanosti vyplatená, zavinil, že mu bola vyplatená neprávom alebo v nesprávnej výške v zmysle skutkových podstát uvedených v ust. § 236 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.. Mal za to, že žiadny úmysel mu sociálna poisťovňa nemôže dokázať, keďže nevedel kedy mu sociálna poisťovňa prizná starobný dôchodok, keďže to nie je automatický nárok. Uviedol, že o priznaní starobného dôchodku sa dozvedel až z rozhodnutia sociálnej poisťovne zo dňa 05.09.2013, a preto v čase poberania dávky v nezamestnanosti od 01.07.2012 do 31.12.2012 o tejto skutočnosti nemohol dopredu vedieť. Dávku v nezamestnanosti poberal v tom čase oprávnene a sociálna poisťovňa nepreukázala žiadny dôvod, pre ktorý by ju mal vrátiť. Ďalej poukázal na ust. § 19 ods. 3 písm. b), § 105 ods. 2 a § 236 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. a vyjadril presvedčenie, že súdu prvej inštancie sa nepodarilo preukázať naplnenie predpokladov pre uplatnenie zodpovednosti podľa § 236 ods. 1 písm. b) cit. zákona. S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia mal za to, že je jasné, že zákon č. 461/2003 Z.z. nepripúšťa poberanie dávky v nezamestnanosti a starobného dôchodku za ten istý čas, avšak tento fakt neumožňuje vždy pristúpiť k vymáhaniu vzniknutého preplatku na dávke v nezamestnanosti podľa § 236 ods. 1 písm. b). Mal za to, že súd prvej inštancie mal rozhodnúť v jeho prospech, keďže sociálna poisťovňa nie je oprávnená vykonať zúčtovanie starobného dôchodku s dávkami v nezamestnanosti. Namietal aj rozhodnutie o trovách konania a uviedol vyúčtovanie trov jeho právneho zástupcu. Uzavrel, že jeho procesným právom je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia sociálnej poisťovne, pričom výzva a ani rozhodnutie sociálnej poisťovne, ktoré sa stali základom tejto žaloby uvedeným požiadavkám nezodpovedajú a pre tento vážny nedostatok nemôžu byť predpokladom na nevyplatenie dávky v nezamestnanosti.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu nepovažoval dôvody uvedené v odvolaní za opodstatnené. Mal za to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, na základe ktorého vec

náležite právne posúdil, pričom nezákonnosť jeho rozhodnutia nezistil. Zotrval na správnosti svojho rozhodnutia Č.. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.09.2013 a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

10. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného doručil súdu podanie obsahovo totožné s jeho odvolaním.

11. Žalovaný následne zopakoval svoju argumentáciu z konania pred súdom prvej inštancie. Uviedol, že žalobca vedel, že žiada priznať starobný dôchodok aj za obdobie, počas ktorého mu bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti, nakoľko mu túto skutočnosť pri spisovaní žiadosti oznámil. Keďže spätným priznaním starobného dôchodku došlo k zmene skutočností rozhodných pre nárok na dávku v nezamestnanosti, bol oprávnený v súlade s ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. zúčtovať dávku v nezamestnanosti so sumou starobného dôchodku vyplatenou za ten istý čas. Po správnom vyčíslení sumy starobného dôchodku vyplatenej za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012 zistil, že starobný dôchodok za uvedené obdobie bol vyplatený vo výške 905,40 eur, preto môže byť dávka v nezamestnanosti zúčtovaná len do výšky 905,40 eur. Pôvodne bola omylom zúčtovaná celá dávka v nezamestnanosti vo výške 2.054,80 eur, preto bola dňa 08.09.2014 žalobcovi poukázaná na účet suma 1.149,40 eur. Poukazovanie žalobcu na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sžo 1/2009 považoval za nedôvodné, pretože sa na žalobcu nevzťahuje, keďže mu nebola uložená povinnosť vrátiť dávku v nezamestnanosti podľa ust. § 236 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.. Zdôraznil, že zúčtovanie starobného dôchodku s dávkou v nezamestnanosti v zmysle ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. nevyžaduje zavinenie a vyplýva priamo z ustanovenia zákona. Mal potom za to, že postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi.

12. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

13. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa ust. § 380 ods. 2 C.s.p. prihliadol na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok (i keď tieto neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené), a teda na skutočnosť, že v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k závažným procesným pochybeniam, ktoré mali za následok jednak porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces ako i nesprávne rozhodnutie v spore.

14. Podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 veta prvá C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. V zmysle citovaného prechodného ustanovenia § 470 C.s.p. účinného od 01.07.2016, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a s prihliadnutím na skutočnosť, že žaloba žalobcu, o ktorej bolo napadnutým rozsudkom rozhodnuté, ako i samotný napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spadajú pod režim procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 (ďalej len „O.s.p.“), posudzoval odvolací súd napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, podľa v čase konania a rozhodnutia účinných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a rozhodol podľa aktuálnej právnej úpravy, teda Civilného sporového poriadku. Odvolací súd preskúmal, či konanie, na základe ktorého bol napadnutý rozsudok vydaný, spĺňalo zákonné procesné predpoklady ustanovené Občianskym súdnym poriadkom. Na konanie pred súdom a na rozhodnutie v konaní sa do 30.06.2016 vzťahovali nasledujúce ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

15. Podľa ust. § 79 ods. 1 veta prvá O.s.p. sa konanie začína na návrh.

Podľa ust. § 96 ods. 1, 2 O.s.p. môže navrhovateľ vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa ust. § 167 ods. 1 O.s.p. ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na

začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzatí návrhu, o zmierní, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania.

Podľa ust. § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa ust. § 159 ods. 1 O.s.p. doručенý rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

Podľa ust. § 168 ods. 1 O.s.p. uznesenie vyhlasuje predseda senátu alebo samosudca prítomným účastníkom.

Podľa ust. § 168 ods. 2 O.s.p. uznesenie súd doručí účastníkom, ak je proti nemu odvolanie alebo ak to je pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť.

Podľa ust. § 170 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať, len čo bolo vyhotovené.

Podľa ust. § 201 ods. 1 veta prvá O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa ust. § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že žalobca doručil súdu prvej inštancie dňa 30.12.2013 žalobu, ktorou sa od žalovaného domáhal zaplata sumy 2.054,80 eur z vyššie uvedených dôvodov. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že dňa 08.09.2014 previedol na účet žalobcu sumu 1.149,40 eur, ktorú podľa jeho vlastného vyjadrenia zúčtoval nad rámec zákona. Na pojednávaní dňa 15.03.2016 zobral žalobca žalobu v časti o zaplata 1.149,40 eur späť z dôvodu, že mu žalovaný túto sumu v zmysle listu zo dňa 03.09.2014 uhradil. Žalovaný sa k čiastočnému späťvzatiu žaloby vyjadril tak, že žiada žalobu zamietnuť, a preto je jedno, či žalobca žaluje o zaplata sumy 2.054,80 eur alebo 905,40 eur. Na to súd prvej inštancie vyhlásil na predmetnom pojednávaní dňa 15.03.2016 uznesenie, ktorým konanie v časti o zaplata 1.149,40 eur zastavil, a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že toto uznesenie neodôvodnil a stranám nedal ani poučenie o opravnom prostriedku. Vyhlásené uznesenie nevyhotovil, ani stranám nedoručil. Napriek tomu, že vyhlásené uznesenie o zastavení konania v časti o zaplata 1.149,40 eur doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť (keďže nebolo vyhotovené, stranám doručené, a márne neuplynula lehota na podanie odvolania, ktoré je proti uzneseniu o zastavení konania prípustné), rozhodol súd prvej inštancie na tomto pojednávaní dňa 15.03.2016 rozsudkom, ktorým žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Vzhľadom na tieto procesné pochybenia nastala situácia, že súd prvej inštancie, hoci v napadnutom rozsudku uviedol, že už konal len o žalobe o zaplata 905,40 eur, zamietol rozsudkom, vyhláseným na pojednávaní dňa 15.03.2016, celú žalobu žalobcu. Naviac, napriek tomu, že už o trovách konania rozhodol na pojednávaní vyhláseným uznesením (v rozpore s ust. § 151 ods. 1 O.s.p.), opätovne o trovách konania rozhodol aj v napadnutom rozsudku.

17. Odvolací súd dospel potom k záveru, že konanie pred súdom prvej inštancie ako i samotné rozhodnutie postihujú vady, ktoré v odvolacom konaní nie je možné odstrániť. Najskôr je s poukazom na do 30.06.2016 platné a účinné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku potrebné uviesť, že

konanie sa začalo podaním žaloby, ktorou sa žalobca obrátil na súd, aby o jeho v žalobe vymedzenej veci rozhodol. Základnou zložkou žaloby je jej predmet, ktorý je vymedzený petitom a skutkovým odôvodnením. Z petitu žaloby, tzv. žalobného návrhu, musí byť zrejmé, čoho sa žalobca domáha, teda ako žiada, aby súd vo veci rozhodol, a preto musí byť presný, určitý a zrozumiteľný tak, aby súd jednoznačne vedel, o čom má konať a rozhodnúť, keďže súd je žalobou viazaný. Žaloba je teda určujúca pre vymedzenie predmetu konania. V priebehu konania však žalobcovi prináleží procesné právo svojím dispozitívnym úkonom zobrať žalobu, prípadne jej časť, späť. O späťvzatí žaloby alebo jej časti bol súd za účinnosti O.s.p. vždy povinný rozhodnúť, a to uznesením. Keďže v posudzovanej veci bola žaloba zobrať žalobcom v časti späť (a žalovaný so späťvzatím časti žaloby nevyjadril nesúhlas), postupoval potom súd prvej inštancie správne, keď konanie v späťvzatej časti zastavil. Ak však vzápätí o žalobe vecne rozhodol, postupoval v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami O.s.p. a zaťažil konanie procesnou vadou. Niet totiž pochyb o tom, že súd prvej inštancie o čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodol len uznesením vyhláseným na pojednávaní, toto však z dôvodu, že ho nevypracoval a stranám nedoručil (ako mu to ukladalo ust. § 168 ods. 2 O.s.p.), nebolo v čase vyhlásenia rozsudku právoplatné. Preto sa javí ako zmätočné a so skutkovým stavom nesúladne aj odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom je uvedené, že predmetom konania bola už len časť žaloby o zaplatenie 905,40 eur. Tieto procesné pochybenia súdu prvej inštancie majú za následok, že konanie, ktoré pred ním prebehlo, trpí procesnými vadami, a meritórne rozhodnutie, vydané na jeho základe, trpí vadou zmätočnosti, ktorú nie je možné v odvolacom konaní odstrániť, čo zakladá bez ďalšieho dôvod pre zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené pochybenia dospel odvolací súd tiež k záveru, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý súdny proces, nakoľko súd prvej inštancie mu odoprel realizáciu jeho procesných práv, ktoré mu v tom čase priznával Občiansky súdny poriadok, keď pred vydaním napadnutého rozsudku procesne správne nerozhodol o späťvzatí časti žaloby a uviedol ho do právnej neistoty ohľadom predmetu sporu. Možno totiž konštatovať, že predmet konania pred súdom prvej inštancie doposiaľ nie je ustálený. Tým, že súd prvej inštancie v rozpore so zákonom vyhlásené uznesenie, ktorým konanie o časti žaloby zastavil, nevypracoval a stranám nedoručil, odoprel obom stranám (a teda aj žalobcovi) tiež právo napr. podať odvolanie proti v ňom vyhlásenému rozhodnutiu o trovách konania (keď niet pochyb o tom, že súd prvej inštancie o trovách nerozhodol v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ale v rozpore s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. počas prebiehajúceho konania). S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil.

19. Z dôvodu hospodárnosti konania považuje odvolací súd však za potrebné vyjadriť sa aj k meritu prejednávanej veci. Zastáva názor, že záverom súdu prvej inštancie niet čo vytknúť, keďže sú založené na správnom právnom posúdení veci a podložené správnym výkladom. V konaní nebolo sporné, že žalobca požiadal dňa 20.03.2013 o priznanie starobného dôchodku spätne od 07.07.2009, pričom v žiadosti uviedol, že je od 01.07.2012 evidovaný ako nezamestnaný. Žalovaný priznal žalobcovi rozhodnutím zo dňa 05.09.2013 starobný dôchodok od 20.03.2010, teda tri roky spätne od uplatneného nároku. Taktiež nebolo sporné, že žalobcovi bola v období od 01.07.2012 do 31.12.2012 vyplatená dávka v nezamestnanosti v celkovej výške 2.054,80 eur, ktorú žalovaný podľa ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. zúčtoval so sumou starobného dôchodku vyplatenou za ten istý čas. Po podaní žaloby o zaplatenie 2.054,80 eur poslal žalovaný žalobcovi na účet sumu 1.149,40 eur s odôvodnením, že pri zúčtovaní dávok pochybil, keďže dávka v nezamestnanosti môže byť zúčtovaná len do výšky 905,40 eur, pretože suma starobného dôchodku vyplatená od 01.07.2012 do 31.12.2012 predstavuje 905,40 eur.

20. Žalobca tvrdil, že žalovaný postupoval svojvoľne, a že nebol oprávnený vykonávať zúčtovanie starobného dôchodku s dávkami v nezamestnanosti, keď v tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sžo 1/2009. Odvolací súd sa s názorom žalobcu, že zúčtovanie dávky v nezamestnanosti so starobným dôchodkom je v rozpore so zákonom, nestotožňuje, pretože z ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. jednoznačne vyplýva, že ak zanikol nárok na dávku alebo nárok na jej výplatu pre priznanie inej dávky, alebo ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, zúčtujú sa sumy inej dávky patriacej odo dňa jej priznania so sumami doterajšej dávky vyplatenými za ten istý čas. Je nesporné, že žalobcovi bol priznaný starobný dôchodok od 20.03.2010, a že od tohto dňa mu v súlade s ust. § 105 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. (to znamená, že ani za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012) nepatrili dávky v nezamestnanosti. Keďže žalobcovi bol starobný dôchodok priznaný spätne od 20.03.2010, pričom za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012 mu bola už vyplatená dávka v nezamestnanosti, ktorá mu podľa ust. § 105 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. nepatrila, bola mu dávka v nezamestnanosti vyplatená neprávom.

21. Dávka v nezamestnanosti je dávka vyplácaná po splnení zákonných podmienok a slúži na zabezpečenie príjmu poistenca v dôsledku nezamestnanosti. Podľa ust. § 19 ods. 3 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. sa poistenie v nezamestnanosti nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok. Keďže žalobcovi bol priznaný starobný dôchodok späťne od 20.03.2010, podľa § 19 ods. 3 písm. b) cit. zákona mu nemal ku dňu 01.07.2012 vzniknúť nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti (keďže odo dňa 20.03.2010 sa neho poistenie v nezamestnanosti nevzťahovalo). Z uvedeného je zrejmé, že žalobcovi vyplatená dávka v nezamestnanosti za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2012, mu bola vyplatená neprávom (vyplatená mu bola v celkovej sume 2.054,80 eur). Keďže sa v dôsledku priznania starobného dôchodku zmenili skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku v nezamestnanosti, žalovaný v súlade s ust. § 112 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. zúčtoval sumy priznaného starobného dôchodku vo výške 905,40 eur, so sumami dávky v nezamestnanosti vyplatenými za ten istý čas (keď sumu 1.149,40 eur po podaní žaloby na súd žalobcovi ako nesprávne zúčtovanú vrátil). Súbežné poberanie dávky v nezamestnanosti aj starobného dôchodku nie je v zmysle zákona o sociálnom poistení možné, čo vyplýva jednak z ust. § 19 ods. 3 písm. b) ako aj z ust. § 105 ods. 2, podľa ktorého nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká dňom priznania starobného dôchodku. Postup žalovaného bol teda v súlade so zákonom o sociálnom poistení.

22. Ak žalovaný argumentoval rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžso 1/2009, odvolací súd uvádza, že toto rozhodnutie riešilo uloženie povinnosti vrátiť dávku v nezamestnanosti podľa ust. § 236 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., čo nie je prípad prejednávanej veci, a nie problematiku zúčtovania sumy dôchodkovej dávky s vyplatenou dávkou v nezamestnanosti. Je však potrebné zdôrazniť, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžso 1/2009 už bolo súdnou praxou a následnými rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít prekonané a v súčasnosti neobstojí. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na aktuálne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžso 2/2015 zo dňa 03.02.2016, sp. zn. 9Sžso 7/2015 zo dňa 25.01.2017 a sp. zn. 9Sžso 12/2015 zo dňa 26.04.2017, v ktorých sa Najvyšší súd SR stotožnil s názorom Sociálnej poisťovne o vylúčení súbežného nároku na dávku v nezamestnanosti a nároku na starobný dôchodok a odobril aj postup Sociálnej poisťovne v súvislosti s povinnosťou vrátiť neprávom vyplatenú dávku v nezamestnanosti podľa § 236 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z..

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude postupovať procesne správne a najskôr vyhotoví uznesenie, ktorým konanie v časti o zaplatenie 1.149,40 eur zastavil, a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, vyhlásené na pojednávaní dňa 15.03.2016 (keďže vyhláseným uznesením je súd viazaný), a doručí ho stranám sporu so správnym poučením o možnosti podať odvolanie. Po právoplatnosti uznesenia o čiastočnom zastavení konania a po prejednaní veci opätovne o žalobe žalobcu rozhodne. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (ust. § 391 ods. 2 C.s.p.).

24. O náhrade trov konania (aj odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 C.s.p.).

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).